

BEZPIECZNA BAJKA

Grażyna Bąkiewicz, Beata Ostrowicka, Zofia Stanecka,
Małgorzata Strękowska-Zaremba, Dorota Suwalska, Agnieszka Tyszka
– scenariusz warsztatów –

Bezpieczna bajka

autor: Grażyna Bąkiewicz, Beata Ostrowicka, Zofia Stanecka,
Małgorzata Strękowska-Zaremba, Dorota Suwalska, Agnieszka Tyszka
ilustrator: Marcin Piwowarski

Warszawa : Wydawnictwo Nasza Księgarnia, 2011

książkę można kupić: <http://www.nk.com.pl/bezpieczna-bajka/1187/ksiazka.html>

grupa wiekowa: klasy 1–3 szkoły podstawowej
liczba uczestników: do 20 osób
czas trwania zajęć: od 1,15–1,5 godz.
autorka scenariusza: Ewa Sularz

Cele

Zapoznanie dzieci z opowiadaniem z tomu „Bezpieczna bajka” i próba wykorzystania pojawiających się wątków w praktyce. Podkreślenie, że dziecko jest mądre, ma intuicję, zdobywa wiedzę, szybko się uczy, ma umiejętność odróżniania dobra i zła. Warsztat to też próba uświadomienia dziecku posiadanych możliwości, nauka odpowiedzialności za siebie i innych, osvajanie z mówieniem o trudnych sprawach. Próba zorientowania się w poziomie wiedzy czy przekonań dziecka w różnych kwestiach.

Materiały

- brystol
- gumka
- wstążki
- papier kolorowy
- pisaki
- kredki
- bibuła
- nożyczki
- klej
- farby
- pędzle

Organizacja sali

Tablica lub flipchart w miejscu widocznym dla wszystkich, ławki zsunięte w duży prostokąt, dookoła którego usiądą dzieci.

Przebieg zajęć

1. Poznajemy się. Prowadzący przedstawia się i (jeśli to nowa dla dzieci sytuacja) oswaja je z miejscem, w którym się znalazły. Następnie rozdaje każdemu uczestnikowi samoprzylepne karteczki, na których każde dziecko wpisuje swoje imię.

czas: 5 minut

2. Prowadzący przedstawia książkę „Bezpieczna bajka” i mówi, z jakimi tematami dzieci spotkają się w czasie zajęć. Informuje, że nastąpi próba stworzenia superchłopca i superdziewczynki.

czas: 3 minuty

3. Kim jest superchłopiec/superdziewczynka? Burza mózgów, pomysły zapisujemy na flipcharcie/tablicy. Nawiązanie prawdopodobnie do którejś popularnej postaci superbohatera.

czas: 3 minuty

4. Prowadzący wyjaśnia nowe pojęcie: superchłopiec/superdziewczynka to nie beztroskie istoty, które tylko się bawią, ale to dzieci, które są odpowiedzialne, ostrożne, mądre, umieją podejmować decyzje, są pomocne, troskliwe, dzielne, mają własny charakter, swoje zdanie... To jest ich naturalna cecha. Dziecko od dorosłego różni wprawdzie przestrzeń lat i doświadczeń, ale dużo wiedzą już teraz. Pyta, czy chcą się przekonać, że mają te cechy.

czas: 3 minuty

5. Prowadzący wyjaśnia, co wydarzy się w dalszej części zajęć. Uczestnicy stworzą maski dla siebie, które zmienią ich w superchłopca/superdziewczynkę.

czas: 2 minuty

6. Prowadzący rozdaje dzieciom kolorowy brystol i pokazuje jedną gotową maskę, zaznaczając, że ich własne mogą się bardzo od przykładowej różnić. Rozdaje nożyczki, kleje, kolorowy papier, wstążki, pisaki... Dzieci przystępują do tworzenia masek. Gdy maski są gotowe, dzieci mocują gumki lub wstążki, by móc założyć je na głowę.

czas: 15 minut

7. Gotowe maski dzieci przymierzają, a prowadzący wyjaśnia kolejny punkt. Teraz dzieci muszą pokazać, że rzeczywiście udało im się trochę zmienić. Odbędzie się zabawa w podziale na cztery grupy. Każda grupa wymyśla dla siebie nazwę (np. Dzielne Smoki), prowadzący rysuje na tablicy

tabelki, wpisuje nazwy drużyn.

czas: 5 minut

8. Prowadzący informuje, że odbędą się dwie rundy. Pierwsza to rodzaj quizu z pytaniami-zadaniami, na które trzeba dobrze odpowiedzieć, a druga to zadanie plastyczne.

czas: 2 minuty

Pierwsza część

Prowadzący czyta krótkie fragmenty opowiadań z „Bezpiecznej bajki”, a grupy kolejno odpowiadają.

Pytania:

1. Poznajcie Krzysia. Siedzi sobie na ławeczce w parku. Fragment, s. 205–207 „Ooo... właśnie idzie (...) parkowej alejki”.
Pytanie do superdrużyny: Jak powinien zachować się Krzyś, czy trzeba go ratować?
2. Wyobraźcie sobie małego Jacka, którego mama na chwilę zostawiła samego w domu. Chłopiec bardzo lubił robić eksperymenty. Tym razem (s. 21) od „odkręcił kran (do) pstryk” i od „skoro włączenie (do) popłynie razem z nim”.
Pytanie do superdrużyny: Czy można zostawić chłopca z jego eksperymentem, czy trzeba go ratować?
3. Superdrużyna zmierzy się nałogiem, czyli uzależnieniem od czegoś. Poznajcie Adasia, który jest uzależniony od jedzenia słodczy, a jego tata od oglądania telewizji i zjadania chipsów. Szkolna pielęgniarka Martyna powiedziała mu: „Adasiu, jesteś otyły, ponieważ jesz za dużo słodczy i za mało się ruszasz. Musimy stoczyć walkę z tym, że przyzwyczaiłeś się do częstego sięgania po batony i inne słodkości”.
Superdrużyno, waszym celem jest pomóc Adasiowi i jego tacie w walce z nałogiem.
Pytanie: Jak można to zrobić?
4. Marek spotkał przed szkołą trzech chłopców: Wojtka, Adama i Komara. Tekst na s. 73 „Tchórz (...) Przy kładce”.
Pytanie: Co Marek powinien zrobić? Czy drużyna będzie musiała mu jakoś pomóc?

czas: 15 minut

UWAGA! Aby w czasie zadawania pytań i udzielania odpowiedzi panował porządek, prowadzący ustala, że za harmider możliwe są punkty ujemne oraz że jeśli jest pytana drużyna A, a drużyna B w tym czasie krzyknie odpowiedź, to punkt dostaje drużyna A, bo to jej czas na udzielenie odpowiedzi.

UWAGA! Odpowiedzi udzielane przez dzieci z reguły będą w jakiś sposób dotyczyć problemu, czasem będą podawać kilka propozycji, czasem trafią w sedno. Ważne jest, żeby na tym etapie pozwolić im na te propozycje, można w ten sposób poznać sposób rozumowania dzieci i dzięki temu lepiej wyjaśnić. Punktacja za pomysły od 1 do 5.

UWAGA! Po każdej odpowiedzi drużyny, zanim prowadzący przyzna punkty, wyjaśnia, jak powinno wyglądać prawidłowe zachowanie w danej sytuacji.

Druga część – rysunkowa.

Każda grupa tworzy plakat na inny temat. Dostają do przeczytania wybrane przez prowadzącego krótkie fragmenty tekstu i będąc odpowiedzialnymi superdrużynami, chcą ochronić siebie i inne dzieci w przykładowych sytuacjach.

1. Telefony alarmowe – opowiadanie: „112”
2. Umiem pływać – opowiadanie: „Groszek i rzeka”
3. Zgubiłem się – opowiadanie: „Czarna wrona”
4. Znalezione przedmioty – opowiadanie: „Szkło”

czas: 20 minut

Wykonane przez dzieci plakaty zostają skomentowane, opisane ich imionami oraz nazwą superdrużyny i powieszono w szkole czy bibliotece, żeby służyły innym dzieciom. Prowadzący podkreśla, że być może dzięki tej wiedzy dzieci same unikną niebezpieczeństw, a może uda się im czegoś nauczyć osoby patrzące na te plakaty. Przyznaje punkty drużynom. Gratuluje wszystkim.

czas: 5 minut

9. Podsumowanie. Prowadzący podkreśla, że zdobyta w czasie zajęć wiedza jest praktyczna, warto o niej porozmawiać z rodzicami, warto poznać też inne opowiadania z „Bezpiecznej bajki” po to, żeby łatwiej się dorastało. Plakaty uczestnicy z prowadzącym wieszają wspólnie w szkole/bibliotece (jeśli jest taka możliwość), a wykonane maski zabierają ze sobą do domów.

czas: 7 minut

Wariant warsztatów - zajęcia w cyklu

Kilka lub kilkanaście spotkań poświęconych wybranym opowiadaniom.

Można organizować zajęcia łączące tematy, np. „Znalezione przedmioty”, „Nie jestem tchórzem”, „Umiem pływać” – mogą być zajęciami na temat wpływu (czasem dobrego, czasem złego), jaki inni mogą na nas mieć, jak radzić sobie w sytuacjach, w których ktoś usiłuje ci coś narzucić, wymóc, jak powiedzieć „nie”, komu można się zwierzyć... W czasie takiego warsztatu można pozwolić dzieciom stworzyć postać np. papierowego jeża, o którego trzeba się zatroszczyć. Zbudować jeżowi bezpieczny świat, wprowadzić wątek „praw jeża”, m.in. do obrony i do szacunku, nawiązujących do praw dziecka...

